

Tillbaka till Jesus

Samtalsmaterial för husgrupper, Korskyrkan, Borås, ht 2009, M Nilsson.

Samling 7: ”Jag är Vägen, Sanningen och Livet”

Öppning

- Li och Lo på krogen satt. De talade om Gud.*
- Jag är Gud, sa Li.
  - Är du Eva Dahlgren? sa Lo.
  - Alla är Gud, sa Li.
  - Du menar att Allah är Gud? sa Lo.
  - Du är Gud, sa Li.
  - Jag är Lo, sa Lo.
  - Alla vägar bär till Gud, sa Li.
  - Bor Gud i Rom? sa Lo.
  - Gud bor i oss alla, sa Li.
  - Han kan inte vara kräsen, sa Lo.
  - Vi äger alla den gudomliga kraften, sa Li.
  - Är du buddhist? sa Lo.
  - Jag är synkretist, sa Li.
  - Vad gör en sådan? sa Lo.
  - Plockar russinen ur kakan, sa Li.
  - Äter man för mycket russin blir man lös i magen, sa Lo.

(Magnus Sundell, Det bästa ur Jesus på McDonalds och Gud hör bön(d)er, Libris, 2003)

Nu ska vi läsa och försöka förstå ett av Jesu mest provocerande påstående, Joh 14:6: ”Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.”

Det är svårt att tänka sig ett mindre politiskt korrekt uttalande, i en mångkulturell och mångreligiös tid, än detta. Jesus har t.o.m. anklagas för trångsynthet och intolerans. Men att anklaga Jesus för intolerans har knappast bäring på resten av hans liv eller undervisning, och Jesus visar sig för övrigt vara allt annat än trångsynt.

Men vad gör vi av dessa ord, i en tid där inget annat får tänkas eller sägas än att alla religioner bär till samma mål?

Fast hur genomtänkta är egentligen den åsikten? Liknar inte en människa som säger att alla religioner bär till Gud den som säger att alla vägar bär till Rom, och hoppar på bussen till Kiruna? Visst måste väl och tro och religion få granskas kritiskt? Och är inte åsikten att alla religioner bär mot samma mål egentligen ett sätt att säga att det inte finns någon absolut sanning alls, och att det därför kvittar vad vi tror, bara vi tror på något.

Har vi inte då, till sist, reducerat tro och religion till att enbart fungera som personlig terapi?

Läsning: Joh 14:1-7

Studium och samtal

Jesus anspråk på exklusivitet, d.v.s. att vara, inte bara en väg till Gud, utan enda vägen väcker frågan: Hur ska vi då se på andra religioner? Samtala gärna om det. Är varje religion en frälsningsväg? Är all religion, vid sidan av Jesus en villoväg? Motivera ditt svar.

När Paulus kommer till Aten predikar han på ett litet annat sätt än han vanligen gör. Han predikar inte ett annat budskap, men han försöker tala ett språk som atenarna kan förstå, Apg 17:22-28. Denna bibeltext visar hur Paulus kunde förhålla sig till människor med en annan religion. Han menar att Gud har uppenbarat sig på ett sådant sätt att människor, också de som inte hört evangeliet, skulle kunna treva sig fram till honom.

Ingen kan bli räddad utan att Jesus, menar Paulus, Rom 10:14-17, men även utan Bibelns vägledning kan människor förstå en hel del viktiga saker om Gud. Genom skapelsens skönhet, genom kärlek, vacker konst, medmänsklighet och genom våra samveten kan vi förstå att det finns en Gud och känna stor respekt inför den insikten, men utan den förklaring av vem Gud är som Jesus gett oss kan vi inte helt förstå vem han är.

Vad säger Joh 1:18 om det?

Människorna i Aten var sökare. De sökte Gud, och trevade sig fram mot sanningen. Dock, det altare de rest var ett altare till ”*en okänd Gud.*”

Det här är historien bakom altaret. På 500-t f.Kr. drabbades Aten av svårigheter. Detta tolkades som en hemsökelse, ett straff från någon av alla deras gudar. Alltså offrade folket försoningsoffer åt olika gudar, men

ingenting hjälpte. Då rådfrågades ”oraklet i Delfi”, som instruerade atenarna att sända efter en man från Kreta – Epimenides – för att få hans hjälp. Epimenides menade att det inte var någon av Aten alla gudar som sänt sitt straff. Han menade istället att det var en annan Gud som nu kallade på atenarnas uppmärksamhet. Så här löste han frågan. Han samlade folket vid guden Mars kulle, det som senare blev Areopagen i Aten, och ordnade så att där skulle finnas får. Dessa får skulle vara hungriga. De som då lade sig ner utan att äta, vilket är onaturligt för ett hungrigt får, skulle offras på den plats de lagt sig. Där restes alltså ett altare, men eftersom folket fortfarande inte visste namnet på denne Gud, så inristades istället för ett gudanamn inskriptionen *agnosto theo*, d.v.s. ”åt en okänd Gud”.

Med tiden förstördes dessa altaren, men när Paulus kom till Aten fanns fortfarande ett av dem kvar. Nu använder han det altaret när han 500 år senare ska förklara evangeliet. Hans poäng verkar vara den här: - Gud har redan varit här. Gud har redan sökt er. Det ni har dyrkat utan att känna till är vad jag förkunnar för er.

Men kände Paulus verkligen till Epimenides? Ja, det vet vi, för i Tit 1:12 citerar Paulus denne Epimenides. Och Paulus kände inte bara till Epimenides. Han kallar honom också ”profet”. D.v.s. Paulus erkänner inte hednisk avgudadyrkan som en frälsningsväg, men han erkänner att Gud talar till människor i andra kulturer och med annan tro.

Utifrån denna berättelse kan man dra ett antal slutsatser, som hjälper oss i vår hållning till människor med annan religion:

1. Världens religioner är ett uttryck för den längtan vi alla bär gemensamt inom oss, vår längtan efter Gud.
2. Genom skapelsen kan vi ana Skaparen, och t.o.m. treva oss fram till viktiga sanningar om honom.
3. Gud har talat till människor också utanför den bibliska uppenbarelse för att leda oss närmre honom.
4. Men anandet och trevandet ställer oss alltjämnt inför en ”okänd Gud”.
5. Gud vill bli känd av varje sökare, Jer 29:11-14.
6. Endast Jesu liv och undervisning kan fungera som rättvis förklaring av vem Gud är, Joh 1:18.
7. Alltså kan vi, som Paulus, möta människor från annan tro med stor respekt för deras sanningssökande. Dock menar en kristen att utan Jesus kan ingen nalkas Gud eller få frid med Gud. Våra egna gudsbilder blir bara fragment, enskilda pusselbitar av den oerhörda sanningen om Gud. Bara om Gud själv förklarar vem han är kan vi lära känna honom, Rom 10:14-17.

Jesu ord om att vara enda vägen till Gud kräver ett ställningstagande. Antingen har han fel eller så har han rätt. Var och en får själv ta ställning. Jesu ord är dock väl uppbackade av hans liv och budskap. De går att undersöka. Det är klart att om man (som den liberala teologin gör) först förnekar profeternas möjlighet att förutsäga Messias, och om man förnekar Jesu födelse genom att den helige Ande skapade ett barn i Marias liv, d.v.s. läran om att Jesus var både Gud och människa, och om man inte vill tro vare sig att Jesus gick på vatten eller botade sjuka... då framstår förstås också hans anspråk om att vara enda vägen till Gud som ren galenskap. Men om man istället utgår från att Bibelns berättelse om honom är trovärdig, ja då är istället dessa ord logiska och en självklar slutsats av allt Bibeln lärt fram till detta.

Det här är nämligen vad Bibeln påstår:

Människan har lämnat Gud, Rom 3:10-12.

Gud har aldrig lämnat människan, Jes 44:21, Ps 139:7-12.

Relationen mellan Gud och människa skulle kräva en unik lösning. Vi kan inte komma till Gud, som om det vore en mänsklig rättighet, eftersom vi vänt oss bort från Gud, 1 Tim 6:15-16.

Därför måste Gud komma till oss, Gal 4:4-5, Joh 3:16.

Ingen människa kunde hjälpa oss hela vägen fram till Gud, för varje människa har själv syndat och gått vilse. Därför säger Bibeln att Jesus, som var Gud, tillsammans med Fadern och den helige Ande i evigheten avklädde sig sin jämlikhet med Gud och blev människa, Fil 2:5-11. Detta är jungfrufödelsen viktiga budskap. Jesus avlades i en ung kvinnas liv av den helige Ande. Alltså föddes han som både sann Gud och sann människa. Alla religionsstiftare har haft det gemensamt att de varit människor. Som människor har de också varit syndare, Rom 3:23. Men barnet i Marias famn en stjärnklar natt i staden Betlehem för 2000 år sedan var ett unikt barn. Han var ett underverk. Barnet var både Gud och människa. Därför var han den ende som kunde fatta människans hand och Guds hand på en och samma gång, och i sin egen kropp förena de två igen, Kol 1:15-20.

Jesus är unik. Ingen har talat som han, Joh 7:46.

Ingen har gjort det han gjort, Joh 10:38.

Ingen har varit det han var, Joh 1:1-18.

När Jesus säger att han är den enda vägen till Gud är det därför inte vem som helst som säger det. Hans undervisning var inte en galnings ord. Det är

en undervisning som hjälpt människor att leva i 2000 år. Hans liv och gärningar är unika i världshistorien. Hans ankomst är förutsagd av över 300 profetior i gamla testamentet, uttalade många hundra år före hans födelse. Kort sagt: Också den som vill förneka att Jesus är unik har mycket att förklara.

"Jag har rest världen runt. Jag har sökt högt och lågt. Ingenstans har jag funnit någonting som kan tillfredsställa mitt sinne, mitt hjärta och min själs djupaste längtan som Jesus gör. Inte bara är han vägen, sanningen och livet. För mig är det också personligt. Han är också min väg, och min sanning, och mitt liv..." (Ravi Zacharias, indisk teolog)

Vi tittar närmare på texten

Det goda samtalet... Detta är ett fantastiskt exempel på det goda samtalet. Trycket ökar omkring Jesus. Korset närmar sig. Dramatiken tättnar. Motståndarna blir allt mer hotfulla.

Då sitter Jesus ner med sina vänner och talar lugnande för att stilla deras oro. Hans ord är varma och fyllda av längtan. Den svåra stunden närmar sig men den innebär på inget sätt slutet. Jesus gå bort för att bereda plats för oss och han verkar längta efter att vi ska få se den värld han lämnat för vår skull. Han har kommit till oss, därför kan vi nu komma till honom.

Men Thomas förstår inte. Hur kan han veta vägen till en värld han inte känner? Det är på den frågan Jesus ger sin sjätte stora självpresentation: *"Jag är vägen, sanningen och livet."*

Jag har undrat många år över dessa ord. Varför just denna ordkombination. Varför inte istället: - Jag är tron, hoppet och kärleken, eller något annat? Det är ju så mycket som kunde sägas om Jesus. Varför just "vägen, sanningen och livet"?

Jag tror att svaret är så enkelt att det är för att det är just detta vi behöver för att ta oss "hem". Detta var vad vi förlorade när vi en gång lämnade Gud. Vi tappade bort vägen och gick vilse. Vi gick på en livslögn om att vi kunde klara oss utan Gud och glömde sanningen om den gode Skaparen och Fadern. Vi åt den förbjudna frukten och dog.

Genom Jesus får en människa nåd. En väg förbinder och för samman två punkter. Jesus för oss samman med Gud. Utan sanningen om Gud kan vi inte lära känna Gud. Jesus är sanningen om Gud. Och liv är en gåva från Skaparen. In i en perfekt men död kropp andades Gud sitt liv, och Adam blev levande.

Men hur ska vi få tag på allt detta? undrar Thomas.

Jesu ord är befriande: *"... vägen dit jag går, den känner ni."* *"Jag är vägen, sanningen och livet."* *"Ni känner honom redan nu och ni har sett honom."* (Gud) Med andra ord: - Du har det redan Thomas. Du känner ju mig. Det räcker. Det ska ta dig ända hem.

Tid för bön och förbön

Med oss in i bön tar vi Jesu ord: *"Känn ingen oro. Tro på Gud, och tro på mig."* (Joh 14:1) Jesu ord täcker det förgångna, det nuvarande, liksom vår framtid. Bönen är det goda samtalet. I bönen får vi lyssna till Guds stilla och lugna röst. Där får vi också ställa våra frågor. Finns det något som oroar dig just nu? Då är just detta en bra tid för det goda samtalet, med Gud och med dina vänner.

Att ta med hem

"Följ mig. Jag är vägen, sanningen och livet. Utan väg kommer man ingen vart. Utan sanning vet man ingenting. Utan liv kan man inte leva." (Thomas A Kempis, Om Kristi efterföljelse, Libris, 2004)